

Herredshuset

– SIGNALBYGGET

Siden 1840-tallet hadde mange tatt til orde for å bygge et eget kommune-lokale. Mot slutten av århundret blåste vindene for en egen nasjon, et fritt land, slutt på union med Sverige. Herredsstyret ville ha noe som kunne markere tettstedet i Ullensaker.

Tomta på tre mål, den flotteste på hele Jessheim, ble gitt av kjøpmann Gotaas. En skikkelig arkitekt måtte til. Holger Sinding-Larsen var en sânn, og han ble spurt. Det sies at han tegnet dobbelt så stort som det han fikk i oppdrag, og ga klar beskjed om at det måtte bli dette, hvis de ville ha noe fra hans hând. Og det ble det. Et bygg som var moderne, som signaliserte en sterk kommune og tilhørighet til det norske.

tidligere. Det mest omfattende var at svalgangene i fronten ble lukket inn, og at det ble laget et nytt inngangsparti. Neste endring kom i 1951 da utedøene ble erstattet med toaletter i den nytgravede kjelleren. Herreds-huset fungerte som kommunelokale fram til 1967.

I 1998 var det klart of alle at Herreds-huset måtte settes i stand. Kommunen ledet an i arbeidet, som etter hvert engasjerte både frivillige og næringslivet i kommunen. Bygdaas størstue gjenoppsto som viktig møtested, og Herredshuset er fortsatt Jessheims ubestridte signalbygg.

Da Herredshuset ble innviet i 1901 var det med kommunelokaler, festsal og lokaler for banken. Kommunekassen og banken hadde hver sine pengevelv innebygget i huset.

Men det gikk ikke lenge før det kom ønske om utbedringer og ombygging. Sinding-Larsen ble igjen kontaktet, og i 1923 startet arbeidet med å reparere og bygge om huset. Arbeidene ble like dyre som selve byggingen drøyt 20 år

Herredshuset slik det sto i 1901.
Foto: Akershusmuseet

Et traume i rødt

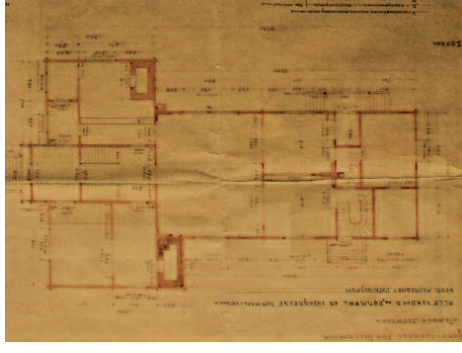
Mørk høst. Huset så ut som en kirke, og det føltes som en begravelse. Hans egen. Og han skulle i den hver tirsdag helt til jul. Den tunge hvite dera, som alltid var lettere når han gikk enn når han kom. Mamma passet alltid på at han var tidlig ute. Han håpet egentlig det ikke hadde kommet noen andre enda. Første gangen i høst, han hadde prøvd å snakke seg ut, men mamma var nådeløs. "Er ikke noen jenter som vil ha deg hvis du ikke kan danse skjønner du". Sakte bortover gangen – ingen kjente dette året. Petter'n var med i fjor, men såklart kræsjå det med fotballtrening for ham nå. Petter'n var glad, skrøt på skolen av at han slapp. Den som kunne spillt fotball. Men for en som ble valgt sist hvert eneste storefri hele barneskolen var det ingen veg utenom danseskole. Den lengste trappa som finnes. Han tok som regel den til høyre. Prøvde den venstre noen ganger også, men den var like lang.

Tømmervegger, høyt under taket. Jentene langs den ene veggen, gutta langs den andre. Noen av de som kjente hverandre byttet plass i rekka når danselærerinna hadde ryggen til. Det var alltid masse dýting og sniking på plassens rett ovenfor ham. Mamma vasskjemming hjalp ikke noe særlig. Han følte seg uansett som en dust, og jentene krangla bare enda mer om å få stå et annet sted. Hvordan kan en danse når en er livredd, og tror alle ser på en? Noen av de største fikk lov til å danse sammen hele tiden. Kjærester. Men der var hun jenta som han likte å danse med. Hun var grei og morsom, noen ganger føltes det som han fikk til noen steg. Men følelsen ga seg fort, plutselig skulle alle stå på linjer. I fjor var det fugledansen. Han kom alltid på etterskudd, snudde feil veg. "Hvis dere er flinke skal dere få lære en discodans i år! Følg med nå!". Tonene som dundret ut fra høytalene kjente han igjen fra tv hjemene. Fatterm hadde satt opp svenskeantenne, endelig noe annet enn "Lekestue". Det var fra "Fame". Guttene kunne danse, og jentene ble forelska i dem hele tiden. Den som var som Leroy! "Kom igjen nå, alle på linje! Vi starter med høyre armen!"

Vals var best. Det var alltid for mange steg på for-kort tid. Godt en har sluppet brudevals for å si det sânn. Han er fortsatt stiv som en stokk på dansegulvet. Henger kul i baren, lar seg en sjelden gang lure ut på gulvet sent på kvelden. Men det sitter i kroppen. Og selv 30 år etter på kjenner han det knytter litt nedest i magen når han tar i dørrlinka på den tunge hvite dera på Herredshuset.

(Nedtegnet fritt etter en samtale ved baren på Hydranten en sen høstkveld 2012)

Foto motsatt side:
17. mai 1925, første leirning etter ombyggingen.
Sinding-Larsens originaltegning av første etasje.

Herredshuset en kald vinterdag.
Foto: Kai Krog Halse

Herredshuset

- Bygget 1901
- Arkitekt Holger Sinding-Larsen
- Ombygget 1923-25
- Regulert til bevaring
- Kommunelokale, bank
- Forsamlingslokale
- Istandsatt 2003 av Herredshusets venner og gode lokale krefter